

PSICOLOGIA DE LA INSTRUCCIÓ EN ÀMBITS ESPECÍFICS: EDUCACIÓ ARTÍSTICA

21157

**Unitat de Psicologia Evolutiva i de l'Educació
Departament de Psicologia de l'Educació**

Professor: Dr. C. Genovard
Professora Ajudant: M. Aymerich

OBJECTIUS

La Psicologia de l'Educació Artística cobreix **tres camps d'aprenentatge**: (1) és una assignatura dirigida a la **formació humana** i a l'educació de la sensibilitat cultural, no sempre contemplada en els aprenentatges anteriors del estudiant; (2) és una assignatura **interdisciplinària** que dona unitat als coneixements adquirits en altres àmbits i a temes que no es poden deixar de conèixer en camps d'importància capdal, com per exemple, l'impacte de la percepció plàstica i auditiva en la construcció de la realitat i (3) és una assignatura **polivalent** en el sentit de que permet contactar amb **móns professionals** en els quals, cada vegada més, la **formació global** és més apreciada; per exemple, la publicitat, el disseny, l'arquitectura, el cinema, la moda, l'esplai, els multimèdia, la tercera edat, etc. i en els que la psicologia hi té un protagonisme destacat.

TEMARI

I. Psicologia, cultura i educació artística

Tema 1. Introductori. La implicació psicològica i educativa en els contextes psicoculturals

II. L'activitat psicològica, cultural i educativa en contextes plàstics.

Tema 2. Quan la percepció es torna activitat quotidiana: mirar i veure.

Pràctiques

Anàlisi de la complexitat perceptiva en el constructe del marc-quadre

Tema 3. Imatges: més enllà de la visió.

Pràctiques

Anàlisi de la fotografia "Le baiser de l'Hotel de Ville" de Robert DOISNEAU (1950)

Tema 4. La imatge transformada. La manipulació psicològica i estètica de l'imatge.

Fotografia i cinema.

(A) **La fotografia**

(B) **El Cinema**

Pràctiques

(A) L'impacte psicològic sobre l'imaginari col·lectiu de la guerra civil espanyola a través de l'anàlisi de les fotografies de Robert Capa.

(B) Anàlisi d'una Antologia de textes cinematogràfics sobre el significat de la "tercera edat en el cinema"

III. Els espais psicològics i estètics

Tema 5. Els espais físics globals. Anàlisi psicològica de l'espai "natural" a l'espai construït.

Pràctiques

Anàlisi de la percepció en un espai convencional. Anàlisi del vídeo de la Dra. Gratacós "Barcino. El cecs en el museu".

Tema 6. Els reptes psicològics, estètics i educatius dels espais imaginaris i simbòlics.

Pràctiques

La història de la tarja postal: un model de comunicació de l'imaginari col·lectiu en el viatge

Tema 7. Els espais psicològics i estètics auditius i motrius.

Pràctiques

Els elements psicosocials i estètics de la cultura popular. Anàlisis de la personalitat i la música d'Elvis Presley i significat de l'invenció del rock.

IV. Els contextes personals. Corporeïtat i llenguatge

Tema 8. L'impacte psico-estètic de la corporeïtat.

Pràctiques

La lectura psicològica de la moda en el vestir. L'exemple d'una prenda universal: els texans.

Tema 9.- Els components psicològics i educatius de l'experiència estètica del llenguatge..- Noves tecnologies i nous llenguatges.

Pràctiques

L'estructura psicològica del relat imaginari: com s'escriu una novel.la d'aventures

AVALUACIÓ

Aquesta assignatura s'avaluarà mitjançant el sistema **d'avaluació continuada**. Això vol dir que després dels temes explícats o de la realització de les pràctiques es passaran, sempre que es consideri oportú, qüestionaris d'apreciació instruccional de l'aprenentatge, així com de la comprensió i sensibilització pel tema. Aquests seguiments sempre es reculliran a la mateixa classe (no son treballs per fer fora) i aniran sempre junts amb l'assistència. D'aquí que no es puguin acceptar els esmentats qüestionaris com a treballs exteriors. Aquest sistema, obviament, **elimina l'examen final**. Per contrapartida implica, obviament, la necessitat d'assistència continuada a classe per aquest tipus d'avaluació.

Els alumnes d'assistència completa (màxim del 80% de classes i 3/4 parts d'avaluacions en qualsevol de les seves alternatives de teoria i pràctica) entregaran **la primera setmana dels exàmens de gener-febrer**, asenyalada pel calendari oficial d'exàmens del semestre, uns **treballs individuals** complementaris que juntament amb els qüestionaris i assistències de classes serviran per la qualificació

Els alumnes que escullen la fórmula **d'examen final** entregaran el dia del examen de la convocatòria de juny establerta per la Facultat, els **mateixos treballs** esmentats pels alumnes d'assistència a classe. Per informació sobre els mencionats treballs hauran de demanar tutoria al professor les hores que es convinguin.

Exàmens

Els alumnes de no assistència, a part d'entregar els treballs del punt anterior, realitzaran un examen escrit en les dates oficials. Les preguntes de l'examen es feran sobre els següents textos que cobreixen els temes que es programaran per l'examen:

- 1.- GARDNER, Howard (1994) Educación Artística y desarrollo humano. Paidós educador.
 - 2.- GENOvard, C.(1996) Psicología de la Instrucción III. Nuevas perspectivas. Cap. 11.Descripción de algunos conceptos básicos para el diseño de unas lecciones preliminres en Psicología de la Educación Artística Plàstica. 333-375.
 - 3.- HARTGRAVES D.J. (1991) Infancia y educación artística. Madrid, M.E.C.
 - 4.- ALVIN, Juliette (1990) Musicoterapia. Paidós Educador.
 - 5.-GUBERN, Romⁿ (1992) La mirada opulenta. Exploración de la iconosfera contemporánea. Gustavo Gili.
- L'examen serà sense material.**

BIBLIOGRAFIA

- AHRENZWEIG, A. (1976) Psicoanálisis de la percepción artística. Barcelona, Gustavo Gili
- ALVIN, Juliette(1990) Musicoterapia. Paidós Educador.
- ARIES, Philippe y Georges DUBY(Eds.) Historia de la vida privada. Tomos 7-10. Taurus.
- ARNAVAT, M.M. y GUARDIA A.M. (1987) Educació per mitjà de la Plàstica .Avesta, Barcelona.
- ARNHEIM, R. (1989) Nuevos Ensayos sobre la Psicología del Arte. Madrid. Alianza
- BALADA, M. (1988) Com analitzar una obra plàstica .Barcelona. Publicacions de l'ICE
- BORRAS, B.M. et alts. (1980) Introducción general al arte. Arquitectura. Escultura. Pintura. Artes decorativas. Madrid, Ediciones Istmo.
- BORTHWICK, G. (1982) Hacia una educación creativa. Madrid, Fundamentos.
- CALABRESE, Omar (1987) El lenguaje del arte. Paidós.1987.
- CALMY,G. (1976) La educación del gesto gráfico. Barcelona, Fontanella.
- CLOT, R.J. (1976) La educación artística. Barcelona, Planeta.
- COHEN, David y Stephen A. MACKEITH (1993) El desarrollo de la imaginación. Los mundos privados de la infancia. Col. Conocimiento Humano, Paidós, Barcelona.
- CORBOUSIER, Le (1961) Mensaje a los estudiantes de arquitectura. Buenos Aires, Eds. Infinito.
- CHERRY, C. (1980) El arte en el niño de edad preescolar. Barcelona, CEAC.
- DEBRAY, Regis (1992) Vie et mort de l'image. Histoire du regard en Occident(existeix traducció). Gallimard.
- DENIS, Michel(1984) Las imágenes mentales. Buenos Aires, Siglo XXI Argentino.
- DONDIS, D.A. (1992) La sintaxis de la imagen. Introducción al alfabeto visual. Gustavo Gili. DiseZo. Barcelona.
- EDER, R.; LAUR, M. (1986) Teoría social del arte MJxico UNAM.
- FREUD, Sigmund(1973) Psicoanálisis del arte. Alianza Ed.
- GARAU, Augusto (1984) Las armonías del color.Eds. Paidós.
- GARDNER, Howard(1993)Arte, mente y cerebro. Una aproximación cognitiva a la creatividad Paidós Basica.
- GARDNER, Howard(1994)Educación Artística y desarrollo humano.Paidós educador.
- GENOvard, C.(1996) Psicología de la Instrucción III. Nuevas perspectivas. Cap.

- 11.Descripción de algunos conceptos básicos para el diseño de unas lecciones preliminares en Psicología de la Educación Artística plástica. 333-375.
- GUIXARD-MEILI, Jean (1966) Como mirar la pintura. Barcelona. Nueva Colección Labor.
- HARTGRAVES D.J. (1991) Infancia y educación artística. Madrid, M.E.C.
- HAUSER, Arnold (1994) Sociología del Arte. Guadarrama.
- KELLOG,R. (1979) Análisis de la expresión plástica del preescolar Madrid, Cincel.
- LE DUC, J.; GAUDRON, J.M.; CHAUVETM, J.L. (1974) El educador frente a la imagen. Madrid Morova
- LUCART, L. (1980) Pintar, dibujar, escribir, pensar. El grafismo en el preescolar Madrid, Cincel.
- MALRIEU, Philippe (1971) La construcción de lo imaginario. Madrid. Guadarrama.
- MUNARI, Bruno (1981) ¿Cómo nacen los objetos? Gustavo Gili DiseZo, Barcelona.
- MUNRO, T. (1975) (1963) Psicología del Arte: pasado, presente y futuro. En HOGG J: Psicología y artes visuales Barcelona, Gustavo Gili
- READ, Herbert (reimp.1986) Educación por el arte. Paidós Educador.
- READ, Herbert(1970) Arte y Sociedad. Peninsula.
- SCHARF, Aaron (1994)Arte y fotografía. Alianza y Editorial. Madrid
- STERN, A. (1962) Comprensión del arte infantil. Buenos Aires, Kaspelusz.
- VARIOS(1996) El segle del cinema. Centre de Cultua Contemporánea de Barcelona.
- VARIOS(1996) Art i Poder.L'Europa dels dictadors(1939-1945) Centre de Cultura Contemporània de Barcelona.
- VILLAFAYE, Justo (1992) Introducción a la teoría de la imagen. Madrid. Pirámide.
- WOODFOFRD, S. (1985) Introducción a la Historia del Arte. Cómo mirar un cuadro. Barcelona: Gustavo Gili.